

(המשך מעמוד 19)

שהרפתקן לבנוני התקשר עם אליהו שרון, שגריר ישראל ברומא (אבי השגריר הנוכחי בקאהיר). האיש טען שהוא בא בשם נשיא לבנון דאז, כמיל שמעון, מראשי המאורנים (גם כיום), שהציע שלום נפרד עם ישראל תמורת ערבות ישראלית לגבולות לבנון נגד סוריה. שרת התייחס לרעיון בזלזול.

עם שובו למישרד הביטחון העלה בן-גוריון שוב את רעיון ההתערבות בלבנון.

רשם שרת ב־16 במאי 1955: "מה ייעשה אם תפלוש עיראק לסוריה או אם יקום איחוד שתי הארצות בדרך אחרת... (בן-גוריון) פתח בכעית לבנון. חלומי מאז — להתערב בענייני לבנון ולהביא לידי הכרות קהיליה נוצרית. היה לי פעם ויכוח רב איתו בענייני זה וניסיתי להוכיח כי המאורנים הם מישי-

רית, אלא מילחמת ישראל-סוריה."

כאן הוסיף שרת ביומנו הערה, שהיתה נכואית ממש לגבי ימינו: "חוסר-הרצינות שהתגלה מצד האגף הצבאי של ההתייעצות ככל גישתו לענייני הארצות השכנות — ובייחוד לבקיע המורכבת ביותר של מצבה הפנימי והחיצוני של לבנון — היה פשוט מבהיל.

ראיתי בעליל כיצד אלה, שהצילו את המדינה בגבורתם ובהירו-נפשם במילחמת-ה"קוממיות, מסוגלים להמיט ע"י ליה שואה, אם תותר להם הרצועה בימים כתיקונם."

שרת התכוון בעיקר למשה דיין, אך הרבר נכון גם לגבי אריאל שרון, בן-חוסותו של דיין דאז, ולגבי דורות של קציני צה"ל, עד לצמרת צה"ל כיום.

סיכום שרת: "בן-גוריון עדיין רואה

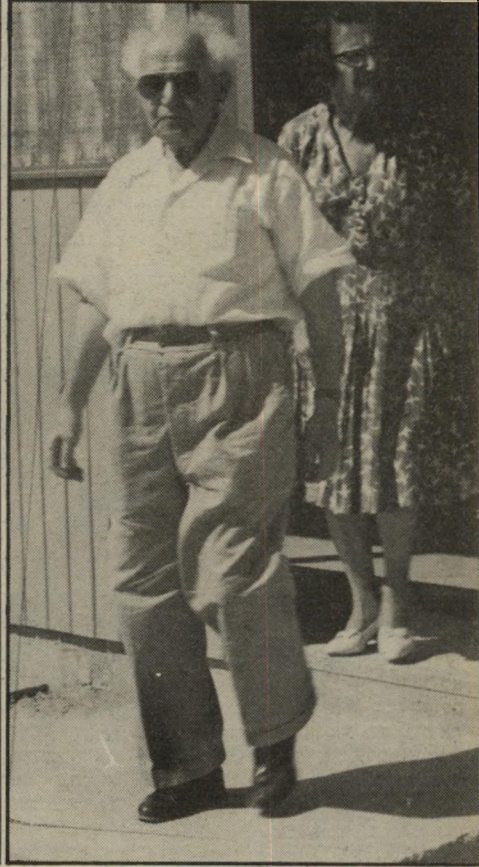
ולסני שאשף העביר את מרכזו מירדן ללבנון, בעיקבות ספטמבר השחור (1970). לא קדמה לדברים שום פרובוקציה שהיא.

התוכניות של בן-גוריון ודיין לא מתו, כאשר נתקלו בהתנגדות שרת. הם רק הוכנסו למקרה — ושם מצאו אותם יצחק רבין ושימעון פרס ב־1975, כאשר הם התחילו לעודד את הפלאנגות, בנסיגון והשתלט על לבנון ולכונן בה דיקטטורה נוצרית. פרס, עוזרו הראשי של בן-גוריון בתקופה שבה עלה הרעיון לראשונה, לא שכח את הדברים. אין פלא שתמך ביוני 1982 בהתלהבות בתוכניתו של אריאל שרון לפלוש ללבנון.

כאשר נערכו הדיונים ב־1954 והלאה, היה אריאל שרון קצין צעיר, בן-חוסותו של משה דיין וחביבו של דויד בן-גוריון. תוכניתו ב־1982 היתה המשך ישיר, אם כי פחות מתוחכם

ציפורה ומשה שרת במסיבת-קוקטייל

פולה ודויד בן-גוריון בשרד-הבוקר

הם מסוגלים להמיט עליה שואה..."

את לבנון כאשר בימי הקיסרות ה"עוט-מאנית פלך עצמאי, שהמרבית המכרעת של תושביו נוצרים-מאורי נים... כל ניסיון של ישראל לדרבן את המאורנים לצעד מהפכני עלול להביא לידי גילוי קלונה של ישראל רכבים ולהנחיל לה כישלון חרוץ."

28 במאי 1955 חזר שרת ביומנו לעניין זה. בהזכירו את תוכניתו של דיין לקנות קצין לבנוני ולפלוש ללבנון הוא רשם: "זו תהיה, כמובן, הרפתקה מטורפת."

ויותר גם, לתוכניות בן-גוריון ודיין מאז.

ההבדל המכריע בין 1954 ו-1982 הוא שבינתיים נעלמו כל הבלמים במערכת הפוליטית הישראלית.

בן-גוריון נאלץ להתווכח עם שרת, ושרת יכול היה לסמוך על תמיכת חלק גדול מתכרי-הממשלה, אנשים אחרים כמו השרים פינחס רוזן, משה שפירא ופרץ בנשטיין, אנשים אלה ודומיהם נעלמו מזמן מן המפה. במקומם באו עסקנים חסרי-אחריות

המאורנים הם מישענת קנה קצוץ, הם מפולגים בפנים ואין בהם גורם שיעזו להסתכן ויוכל לשמש בעל-ברית של ממשל

ענת קנה קצוץ, כי הם מפולגים בפנים וכי אין בהם גורם שיעזו להסתכן ויוכל לשמש לנו מישען ובעל ברית של ממשל. הוא בשלו... נזכר כי יש גם דרווים בלבנון, אשר ברור משום-מה כי יתנו יד להרפתקה של לבנון נוצרית... הרמטכ"ל (משה דיין) החרה אדך ריו וגילה צפונות מחשבותיו המרחיקות-לרדיו, כל מה שדרושו זה למצוא קצין, ולוא בדרגת סרן, לרכוש את ליבו או לקנותו בכסף, על מנת שישכים להכריז על עצמו כמושיע האוכלוסיה המאורנית. או אז ייכנס צה"ל ללבנון.

במדינה

התנחלויות רשימת המעשים הטובים

יש קבלות: שרי המפד"ל דאגו למתנחלים

שר-החינוך לשעבר ומוזכ"ל המפ"ד"ל בהוות, ח"כ זבולון המר, הסתכסך בשנים האחרונות עם כמה מקיצוני גוש-דמונים, ואף הכיע בפומבי כמה

ייחודית לי"ש"ע, כנות שירות לאומי; סניפי בני-עקיבא, מתנסי"ם ושלוחות מתנ"סים; מידרשות תורניות ומכונים ציוניים, תמריצים לעובדי הוראה, גנים לגילאי שלוש וארבע, מרכזים פדגוגיים וסיפריות; מחשבים ושיטות הוראה חדשניות ועוד מאות פרטים המצטרפים לתמונה כוללת של מער כתיחונך משוכללת ומטופחת למר פת."

מסקנתו של יהלום: "שר דתי-לאומי, מי, שצמח מתוכו של ציבור המתנחלים, הבין את החשיבות שהם

בורג והמר מידרשות ומחשבים, מיקוואות ועירובים

מייחסים לחינוך, ובנה מערכת חינוך למופת. אין כל ספק שיש לה מקום כבוד בין הגורמים שהביאו, ומוסיפים עד היום, לתנופת ההתיישבות בי"ש"ע. **אפילו מלמד!** יהלום אינו מקפה, חלילה, את עסקני מפד"ל האחרים. על שירותיו של שרה-הפנים לשעבר ושר-הדתות כיום הר"ר יוסף בורג: "בכל שירותיו של שרה-הפנים לשעבר ושר-יישובי י"ש"ע, גם אלה המאוכלסים עדיין — בעבר או כיום — במיספר קטן של משפחות, ניתנים שירותים מוניציפאליים למופת. רק משום שמישרד-הפנים תיקצב את כל הישובים, על מועצותיהם האזוריות והמקומיות, ולפעמים יותר משהוא תיקצב כל תושב אחר במדינה.

כל זה נעשה במסירות, בדלת פתוחה לשר יוסף בורג ולצמרת מישרד-הפנים עם האוצר על הגרלת תקציבי י"ש"ע ואי-קיצוץ הרכיבים בעיות משבר כלכלי." ומישרד הדתות: "האם לא הוקמו, במקביל לכל המועצות האזוריות והמקומיות, מועצות דתיות, שכל תקציבן מגיע שוב מקופת הפנים והדתות? האם לא נבנו כיישובים בתי כנסת, מיקוואות ועירובים בסיוע רציני של אותה קופה? ורכבים אזוריים, ותשמישי קדושה, וסיוע מיוחד ליישובים, בעיקר הגבוהות, שיישובי התברכו בהן במיספר לא קטן?" וגם חלקו של ח"כ לשעבר אברהם מלמד, שרימה את כל העולם לאורך חלק ניכר מהזמן שהוא "יונה", הרבב בפיתרון החיובי הקמת מדינה פלסטינית, לא קופה: "והאם שכחתם את פעילותם של כל חברי סיעת המפד"ל, ובפרט את פעילותו של חבר ועדת-הכספים אברהם מלמד, שטיפל בצורה כבדה"כל בכל בקשה שהעלו בפניו ישנו. או אפילו מתנהל בודד?" העולם הזה 2483

הגיגים הומאניים. גם עמדתו במילחמת לבנון היתה פחות קיצונית מזאת של כמה שרים והוא נתפס כמעט כ"יונה". בגליון האחרון של ביטאון גוש-דמונים, נקודה, מובחרת דמותו האמיתית של המר, "הכמעט יונה". במרכז הגליון מופיע מיכתב גלוי ארוך ומפורט, שאותו כתב המתנחל שאול יהלום מאלקנה לבני קצובר, אחד מראשי גוש-דמונים ותנועת התחיה, אשר סיפר לכתב היומון הארץ, כי המישרדים הממשלתיים של המפד"ל קיפחו את ההתנחלויות, אפילו בממ"שלות הליכוד.

יהלום מוקיע את "השמצותיו" של קצובר, ומפרט את עלילות שרי המפד"ל, בעיקר המר, למען המתנחלים.

"הרשהינא לי להזכיר את אוירת הימים שקדמו לכניסת נציג המפד"ל, זבולון המר, לתפקיד שרה-החינוך והתברות, מוכיח יהלום את קצובר, אז נלחמתם אתה וחבריך על דרישתכם הצודקת להקמת בתי-ספר ביישובכם, ואילו מישרד-החינוך ררש מכס להסיע את ילדיכם לכפר-סבא.

"מה עשה המר מייד עם כניסתו לתפקידו? הקים יחידה מיוחדת לטיפול ותיכנון החינוך בי"ש"ע (יהודה, שומרון וחבל עזה) בנוסף לטיפול הרגיל הניתן ע"י כל מחוז ומחוז. וכך החלה תנופת החינוך בי"ש"ע — תנופת החינוך בכלל והחינוך הדתי בפרט: בכל מקום בו אפשר היה לקבץ כיתות, ולוא גם קטנות — הוקם בית-ספר, כיתות גן וכיתות אי"ב" כמעט בכל ישוב בדרוש זאת; מערכת חינוך תיכון מגוון על פני כל יישוביני; ישיבות ואולפנות, כמעט לכל ישוב שיום ודרשו; מיכללת השומרון נאריאל ובקדומים, ומיכללת אורות הנבנית כאלקנה; מערכת הרכבה לגיל הרך —